

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ І МУЗЕЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ

КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Гарант освітньої програми
Віталій БРУСЕНЦЕВ

28 серпня 2020 р.

2020 р.

Силлабус
навчальної дисципліни

«МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Освітня програма — Інформаційна та документаційна діяльність

Спеціальність — 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Галузь знань — 02 Культура і мистецтво

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Харків – 2020

Силлабус склала
кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри інформаційних технологій
Шелестова Анна Миколаївна

Силлабус затверджено на засіданні кафедри інформаційних технологій,
протокол № 2 від «25» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри інформаційних технологій

Георгій АСЄЄВ

Силлабус затверджено на засіданні ради факультету соціальних комунікацій і музейно-
туристичної діяльності, протокол № 1 від «25» серпня 2020 р.

Голова ради факультету

Алла СОЛЯНИК

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Методи та засоби інформаційної діяльності
2	Викладач	Шелестова Анна Миколаївна
3	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	anna_shelestova@ukr.net
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	нормативна
5	Рік підготовки	2
6	Семестр	4
7	Лекції (год.)	30
8	Практичні (семінарські, лабораторні) заняття (год.)	29 год. практичних, 6 год. семінарських
9	Самостійна робота (год.)	130
10	Індивідуальна робота (год.)	-
11	Кількість кредитів	6,5
12	Загальна кількість годин	195
13	Види поточного контролю	поточне опитування, контрольні тестування, перевірка практичних, семінарських завдань
14	Вид підсумкового контролю	екзамен

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Навчальна дисципліна «Методи та засоби інформаційної діяльності» нормативна навчальна дисципліна, яка в контексті сучасних досягнень розвитку інформаційних технологій удосконалює професійну підготовку бакалаврів спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», освітньої програми «Інформаційна та документаційна діяльність». Для майбутніх фахівців з документознавства та інформаційної діяльності розуміння та застосування на практиці методів та засобів інформаційної діяльності є невід'ємною компонентою професійної компетенції.

Оволодіння теоретичними засадами курсу дозволить сформувати у студентів базові знання інструментів, методів та принципів інформаційної діяльності. Важливою частиною як загальної, так і фахової освіти особистості поряд із засадами економічних, соціальних, екологічних відносин стають інформаційні відносини, які набувають особливої актуальності в умовах формування інформаційного суспільства в Україні.

Предметом вивчення курсу є цілісна система забезпечення руху інформації щодо задоволення інформаційних потреб суспільства та управління інформаційними ресурсами.

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Інформаційна діяльність функціонує і розвивається у нерозривному зв'язку як із багатьма суспільними науками (філософія, соціологія, політологія, педагогіка та ін.), так і з тими, що сфокусовані на проблемах управління виробництвом, підприємницькою та бізнесовою діяльністю, комунікаційною та інформаційною діяльністю. Зокрема, розгляд питань подачі різного типу інформації у різних видах документах неможливий без використання знань загального права, інформаційного права, інтелектуальної власності, охорони праці, етики, дизайну. Однак особливо тісними є взаємозв'язки електронного документообігу саме з дисциплінами професійного циклу такими, як інформаційні технології (основи роботи із сучасними інформаційними технологіями та системами), інформаційна культура (принципи та правила грамотної подачі, обробки та створення інформаційних продуктів), інформаційне право (основні правила реалізації інформаційних відносин у сучасному суспільстві), комп'ютерні презентації (основні правила інформаційного дизайну), діловодство (основні правила ведення діловодства та оформлення документів), документознавство (основні поняття про документи та їх класифікації).

Своєю чергою, здобутий студентами у ході вивчення навчальної дисципліни «Методи та засоби інформаційної діяльності» фрагмент професійного досвіду у вигляді системи знань, умінь, норм і цінностей стане теоретичним підґрунтям подальшого вивчення на II (магістерському) освітньому рівні таких навчальних дисциплін як «Технології Інтернет-реклами», «Інтелектуальна власність», а також при проходженні виробничої практики (стажування) і підготовці освітньо-кваліфікаційних робіт (написання міждисциплінарних курсових, дипломної роботи тощо).

2.3. Мета вивчення дисципліни – сформування у студентів необхідного рівня компетенції в організації інформаційної діяльності у будь-якій сфері суспільного виробництва (підприємства, державні органи, політичні партії, бізнес-організації, інформаційно-документні заклади тощо) та набуття студентами необхідних якостей управління інформаційними ресурсами організації щодо відповідних критеріїв.

«Методи та засоби інформаційної діяльності» – навчальна дисципліна, яка розкриває питання пов'язані з застосуванням сучасних інформаційних технологій у веденні інформаційної діяльності. Основна увага приділяється методам та засобом здійснення інформаційної діяльності.

2.4. Завдання вивчення дисципліни.

- сформувати у студентів цілісну систему знань про методи та засоби інформаційної діяльності;
- надати понятійно-термінологічний апарат щодо інформаційної діяльності;
- дослідити соціальну обумовленість інформаційної діяльності та базисну роль процесів і інформатизації суспільства;
- розкрити внутрішню логіку та взаємозв'язок всіх категорій і систем інформаційної діяльності;
- висвітлити правові, етичні та психологічні аспекти інформаційної діяльності як сфери професійної діяльності;
- з'ясувати складові організації інформаційної діяльності в суспільстві;
- обґрунтувати завдання інформаційного сервісу як складової інформаційного суспільства;
- показати творчий характер інформаційно-аналітичного процесу щодо оціночної діяльності та прогнозування;
- узагальнити практику організації інформаційної діяльності у сфері управління (менеджменту);
- подати новітні досягнення інформаційних і соціальних наук у процесі побудови, передачі та сприйняття інформації і прийняття рішень.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності, зокрема щодо формування бібліотечного фонду;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність щодо використання новітніх інформаційних і комунікативних технологій;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

Професійні компетентності:

- здатність здійснювати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах;
- здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв;
- здатність використовувати сучасні прикладні комп'ютерні технології, програмне забезпечення, мережеві та мобільні технології для вирішення професійних завдань;

– здатність проектувати та створювати документно- інформаційні ресурси, продукти та послуги.

2.6. Результати навчання.

Результати вивчення даної освітньої компоненти деталізують такі програмні результати навчання:

- оцінювати можливості застосування новітніх інформаційно-комп'ютерних та комунікаційних технологій для вдосконалення практик виробництва інформаційних продуктів і послуг.
- кваліфіковано використовувати типове комп'ютерне та офісне обладнання.
- здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань та застосовувати сучасні методики і технології автоматизованого опрацювання інформації, формування та використання електронних інформаційних ресурсів та сервісів.

3. Політика дисципліни

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента; у випадку не відпрацювання студентом усіх передбачених предметом занять до заліку він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання студент та викладач взаємопогоджують.

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході практичних занять, контрольних роботах, на заліку

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами; взаємоповага.

4. Програма навчальної дисципліни:

Тематика курсу					
Тема, план лекції	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Вступ. Інформаційна діяльність: суть, історичний огляд, перспективи розвитку 1. Визначення поняття інформаційної діяльності. 2. Основні історичні етапи розвитку інформаційної діяльності 3. Перспективи розвитку інформаційної діяльності.	Лекція, практичне	1-9	4	4 бали	
Тема 2. Інформаційний потенціал суспільства як базис інформаційної діяльності 1. Інформаційний ресурс . 2. Інформаційний продукт .	Лекція, практичне	1-9, 13-16	4	4 бали	
Тема 3. Інформаційна	Лекція,	1-9, 13-16	4	4 бали	

діяльність на інформаційному ринку 1. Визначення інформаційного ринку. . 2. Структура інформаційного ринку.	практичне				
Тема 4. Інформаційна діяльність як сфера професійної діяльності 1. Універсальність інформаційної діяльності. 2. Специфічність інформаційної діяльності . 3. Види інформаційної діяльності	Лекція, практичне	1-9, 13-16	4	4 бали	
Тема 5. Інформація та інформаційна потреба як об'єкт інформаційної діяльності 1. Визначення інформації в різних науках 2. Інформаційна потреба. Етапи формування інформаційної потреби.	Лекція, практичне	1-9, 13-16	7	4 бали	
Тема 6. Суб'єкти інформаційної діяльності та їх потреби в інформації 1. Категорії суб'єктів інформаційної діяльності. 2. Інформаційні потреби суб'єктів інформаційної діяльності.	Лекція, практичне	1-9, 13-16	4	4 бали	
Тема 7. . Методи дослідження інформації інформаційних потреб як об'єкту інформаційної діяльності 1. Принципи вивчення інформаційних потреб. 2. Методи вивчення інформаційних потреб.	Лекція, практичне	1-9, 13-16	4	4 бали	
Тема 8 Економічні основи інформаційної діяльності 1. Витрати на задоволення інформаційних потреб. 2. Інформаційне виробництво.	Лекція, практичне	1-9, 13-16	4	4 бали	
Тема 9. Морально-етичні цінності інформаційної діяльності 1. Етика інформаційної діяльності 2. Основи формування професійної етики.	Лекція, практичне	1-9, 13-16	4	4 бали	

<p>Тема 10. Психологічна складова інформаційної діяльності</p> <p>1.Процес обміну інформацією і психологія.</p> <p>2.Психологічні причини викривлення інформації</p>	Лекція, практичне	1-9, 13-16	4	4 бали	
<p>Тема 11. Особливості розвитку інформаційної сфери суспільства та організаційна структура інформаційної діяльності</p> <p>1.Моделі розвитку інформаційного суспільства.</p> <p>2.Еволюція сфери інформаційної діяльності.</p> <p>3.Особливості розвитку інформаційної діяльності</p>	Лекція, практичне	1-9, 10-12, 13-16	4	4 бали	
<p>Тема 12. Міжнародні відносини в інформаційній сфері</p> <p>1.Сутність міжнародної інформаційної діяльності.</p> <p>2.Міжнародне співробітництво у сфері інформаційної діяльності..</p>	Лекція, практичне	1-9, 10-12, 13-16	4	4 бали	
<p>Тема 13. Система інформаційного обслуговування: завдання, структура</p> <p>1.Інформаційне обслуговування .</p> <p>2.Поняття доступності інформації .</p> <p>3.Співвідношення понять «комунікація», «соціальна комунікація», «інформаційне обслуговування».</p>	Лекція, практичне, семінарське	1-9, 10-12, 13-16	6	4 бали	
<p>Тема 14. Інформаційно-аналітичний процес та його інструментарій</p> <p>1.Інформаційно-аналітичний процес у сфері управління .</p> <p>2.Порядок підготовки інформаційно-аналітичних документів.</p> <p>3.Оцінки ретроспективного, поточного або перспективного характеру.</p>	Лекція, семінарське	1-9, 13-16	4	4 бали	
<p>Тема 15. Концепції інформаційного менеджменту.</p> <p>Управління інформаційними потоками в організації</p>	Лекція, семінарське	1-9, 10-12, 13-16	4	4 бали	

1. Інформаційний менеджмент .					
2. Інформаційний моніторинг.					
3. Види інформаційних потоків.					
Разом			65	60	

**5. Тематика практичних та семінарських занять
Теми практичних занять**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вплив інформатизації суспільства на формування та розвиток документно-інформаційних ресурсів	2
2	Інформаційна політика та організаційно-правове забезпечення інформатизації суспільства в Україні	2
3	Управління процесом створення системи національних інформаційних ресурсів	2
4	Декодування текстів з питань інформаційної діяльності	2
5	Види інформаційної діяльності установ (на основі вивчення веб-сайту установи)	5
6	Робота документознавця та діловода з з інформаційними ресурсами	2
7	Вивчення інформаційних потреб споживачів інформації	2
8	Автоматизація процесів інформаційного забезпечення.	2
9	Технологія отримання довірчого підпису	2
10	Методи захисту інформації	2
11	Інформаційні ресурси мережі Інтернет	2
12	Світові інформаційні ресурси	2
13	Інформаційне обслуговування установ із застосуванням Інтернет-сервісів	2
	Разом	29

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система інформаційного обслуговування	2
2	Інформаційно-аналітичний процес у інформаційно-аналітичній діяльності та в системі управління	2

3	Джерела інформації та інформаційні посередники	2
	Разом	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціальна обумовленість інформаційної діяльності	9
2	Вплив інформатизації на розвиток суспільства	9
3	База даних як умова створення інформаційних продуктів та виконання інформаційних послуг	9
4	Суб'єкти інформаційної діяльності на вітчизняному ринку інформаційних продуктів і послуг	9
5	Мотиви та механізми формування інформаційних потреб користувачів	9
6	Проблема захисту інформації в інформаційній діяльності	9
7	Професійна етика інформаційного працівника	9
8	Особливості організації інформаційної діяльності окремого закладу (організації, установи, підприємства, фірми, тощо), для якого інформаційна діяльність має основний характер	9
9	Досвід організації інформаційної діяльності в світі та в Україні	9
10	Терміносистема інформаційного сервісу та теорія інформаційного обслуговування	9
11	Завдання та структура інформаційного обслуговування	9
12	Інформаційне обслуговування як система	9
13	Процес інформаційного обслуговування окремого закладу (організації, установи, підприємства, фірми, тощо), для якого інформаційна діяльність має основний характер	9
14	Інформаційно-аналітичний процес та його інструментарій	9
15	Інформаційний менеджмент як компонент системи інформаційної діяльності	4
	Разом	130

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевірятиметься за допомогою таких форм контролю:

1) взаємодія, вступ у комунікацію, здатність бути зрозумілим – диспути, доповіді, бесіди, обговорення, виконання завдань самостійної роботи та практичних завдань;

2) знання, розуміння та дотримання етичних принципів професійної діяльності педагога – тестування, поточне опитування, підсумкова контрольна робота, ректорська контрольна робота;

3) пояснення та прогнозування змін в інформаційних відносинах на основі аналізу соціальних закономірностей та математичних методів опрацювання інформації – поточне опитування, залік;

4) демонстрація соціальної відповідальності та свідомої поведінки, слідування законодавчим нормам у професійній та громадській діяльності – студентські презентації та виступи на наукових заходах, групова дискусія;

5) здійснення планування та професійної корекції інформаційних відносин у різноманітних трудових колективах – презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Електронний документообіг” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового / екзаменаційного кредиту:

Для іспиту

Змістовий модуль 1 Теми 1-7	Змістовий модуль 2 Теми 8–15	Підсумковий контроль (іспит)
40%	20%	40%
7 тиждень	17 тиждень	Екзаменаційна сесія

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Опорні конспекти лекцій;	1-15
2.	Навчальні посібники;	1-15
3.	Силабус;	1-15
4.	Збірка тестових і контрольних завдань для поточного оцінювання навчальних досягнень студентів;	1-15
5.	Засоби підсумкового контролю (комплект тестових завдань для підсумкового контролю)	1-15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Давидова І. О. Інформаційний менеджмент [Текст] : навч. посібник / І. О. Давидова ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. – Харків : Друкарня Мадрид, 2015. – 326 с.
2. Зоряна А. М. Документний потік перекладів як відображення міжкультурної комунікації : монографія / Антоніна Зоряна ; М-во культури України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. — Київ : НАКККіМ, 2017. — 187 с.
3. Ломачинська І. М. Документально-інформаційні комунікації в системі соціальних комунікацій : навч. посіб. / І. М. Ломачинська, Ю. П. Якимюк, Л. В. Ломачинська ; за заг. ред. Ломачинської І. М. — 3-тє вид., перероб. і допов. — Київ : Центр учб. літ., 2019. — 334 с.
4. Палеха Ю. І. Інформаційний бізнес : підручник / Ю. І. Палеха, Ю. І. Горбань ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. — Київ : Ліра-К, 2019. — 490 с.
5. Палеха Ю. І. Стандартизація в документально-інформаційній, бібліотечній, архівній та видавничій справі : навч. посіб. / Юрій Палеха, Ірина Смоліков, Михайло Геращенко ; М-во освіти і науки України, ПВНЗ "Європ. ун-т". — Київ : Ліра-К, 2020. — 219 с. — Дод.: Перелік стандартів з довідково-інформаційної, бібліотечної та видавничої справи.
6. Спрінсян В. Ресурси та технології інформаційного менеджменту [Текст] : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / В. Г. Спрінсян, Т. Л. Бірюкова ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Одес. нац. політехн. ун-т. — Одеса : Сімекс-прінт, 2012. — 248 с.
7. Тур О. М. Формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців із документознавства та інформаційної діяльності: історія, теорія, практика : монографія / О. М. Тур ; М-во освіти і науки України, Полтав. нац. техн. ун-т ім. Юрія Кондратюка. — Полтава : Гаража М. Ф., 2017. — 408 с.
8. Холод О. М. Комунікаційні технології : підручник / О. М. Холод. — Київ : Центр учб. літ., 2018. — 211 с.
9. Чуприна Л. А. Оперативна інтернет-інформація в інформаційно-аналітичній діяльності бібліотек України : монографія / Л. Чуприна ; Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. — Київ : НБУВ, 2014. — 207 с.

Допоміжна

10. Долбенко Т. О. Документні ресурси бібліотек : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Т. О. Долбенко, Ю. І. Горбань ; М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. — Київ : Ліра-К, 2019. — 346 с.
11. Михайловська О. В. Ресурсно-інформаційне забезпечення видавничо-поліграфічної галузі України: проблеми та перспективи : монографія для наук. та пром. орг. і вищ. навч. закл. освіти / О. В. Михайловська, Є. Ю. Сахно, Н. В. Ткаленко; М-во освіти і науки України, Чернігів. нац. технол. ун-т. — Київ : Кондор, 2016. — 164 с.
12. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія : наук.-допом. бібліогр. покажч. журн. / М-во культури України, Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [уклад.: С. Х. Литвин та ін.]. — Київ : НАКККіМ, 2019. — 83 с. — До 15-річчя журналу (2004-2018).

Інформаційні ресурси

13. Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kompkd.rada.gov.ua/>. – Назва з екрану.
14. Міністерство культури та інформаційної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mkp.gov.ua/>. – Назва з екрану.
15. Українська бібліотечна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ube.nplu.org>. – Назва з екрану.
16. Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства (УНДІАСД) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://undiasd.archives.gov.ua/>. – Назва з екрану.